Врач канашĕ

Таса мар алăсен чирĕ

Юнлă варвитти (дизентери) пыршăлăх инфекцийĕсен шутне кĕрет. Ку чирпе пурте – кăкăр ачисенчен пуçласа ват çынсем таранчченех – чирлеме пултараççĕ, уйрăмах пĕчĕк ачасем чирлеççĕ (3 çулччен).

Юнлă варвитти хăйне евĕрлĕ тăрăхла формăллă микробсем пуçарнипе пуçланать. Микробсем çын организмне тĕрлĕ майпа лекеççĕ: таса мар шыв е апат-çимĕç урлă, пахча çимĕçе çумасăр çинипе, кĕпе-йĕм, савăт-сапа урлă. Микробсем тачка пырша лексе ĕрчесе каяççĕ, пыршăлăх йĕркеллĕ ĕçлеме пăрахать, унтан вара пĕтĕм организм начарланать. Микробсем юна лексе пĕтĕм организма наркăмăшлантараççĕ. Чир кĕтмен çĕртен пуçланать. Чирлĕ çыннăн температура ӳссе каять, хăш чухне 39-40 градуса та çитет, хăсăк килет. Час-часах тула кайтарать, каяшра юн пĕрчисем пулаççĕ. Чир хăвăрт аталаннипе организма чире хирĕç кĕрешме йывăр.

Юнлă варвитти пуçаракан микробсем çĕр ăшĕнче 10 кунтан пуçласа 62 кунччен, шывра 12-92 кун, сĕтре – 12 кун, çăкăрпа пахча çимĕçре 11 кун таран упранма пултараççĕ.

Чирлесе ирттерсен те çыннăн çак чире хирĕç кĕрешекен çирĕп иммунитет юлмасть. Çавăнпа та çынна юнлă варвитти микробĕ темиçе хутчен те ерме пултарать.

Дизентерипе çулла е кĕркунне ытларах чирлеççĕ. Ку ахальтен мар. Пахча çимĕç, улма-çырла пиçсе çитет. Çак çимĕçсене çумасăрах çисен чирлес хăрушлăх пысăк. Çакăн пек те пулкалать. Улма-çырлана киле илсе килеççĕ, çăваççĕ, турилкке çине хураççĕ, анчах витмеççĕ. Шăна ларать те юнлă варвитти микробĕсене улма-çырла çинче хăварать. Юнлă варвиттие тепĕр майлă “таса мар алăсен чирĕ” теççĕ. Таса мар алăсемпе çавара чир пуçаракан микробсем лекме пултараççĕ. Çапла вара юнлă варвиттирен сыхланмалли чи шанчăклă май – апат-çимĕç, савăт-сапа, алăсем таса пулни. Гигиена правилисене пурнăçласа пырсан, çак чир сывлăха сиен кӳмĕ.

Юлашкинчен çакна та каласа хăварас килет. Çурхи шывпа пĕрле ĕçмелли шыв тĕрлĕрен ерекен чир-чĕр пуçаракан микробсемпе вараланма пултарать. Çавăнпа та ĕçмелли шыв таса мар пулсан е тути улшăннă пулсан, шыв пăрăхĕсене дезинфекци тумалла, шыв пахалăхне тĕрĕслемелле. Çак ĕçсене туса ирттериччен вараланнă шыва ĕçме усă курмалла мар е шыва вĕретсе сиенсĕрлетмелле.

С. АЛЕКСЕЕВА,
ЧР тăрăхĕпе Роспотребнадзор территори управленийĕн территори уйрăмĕнчи пĕрремĕш категориллĕ специалисчĕ.

Шкул пурнăçĕ

Пирĕн пĕрремĕш вĕрентекен

Шуркасси шкулĕ пысăк мар. Кунта тăрăшуллă педагогсем вăй хураççĕ. Вĕсенчен пĕри – пирĕн пĕрремĕш учительница Роза Ивановна Иванова. Вăл 26 çул ачасене пĕлӳ пухма пулăшать. Тĕрлĕ уявсем ирттерет. Унпа эпир юмах тĕнчинче те пулса куратпăр. Июнĕн 1-мĕшĕнче, акă, пире класпа Шупашкара цирка илсе кайрĕ. Унта пире пурне те питĕ килĕшрĕ. Роза Ивановна пирĕнпе яланах ăшă кăмăлпа калаçать, кашнинех ăнланма тăрăшать. Ачасем те, ашшĕ-амăшĕсем те ăна хисеплеççĕ, юратаççĕ.

Эпир çак шкултан вĕренсе тухрăмăр пулин те, хамăр пĕрремĕш вĕрентекене яланах асра тытатпăр, тав тăватпăр.

Саша СТЕПАНОВ,
Алеша МИХАЙЛОВ.

Çăмăллăх

Ĕç укçи – перекет банкĕ урлă

Районти 3668 çын ĕç укçине перекет банкĕ урлă илет. Çапла туни питех те меллĕ. Укça-тенкĕне перекетлĕ тытма пулать, проценчĕ те хушăнать. Кредит илнĕ чухне те вĕсемшĕн çул уçă. Çитменнине тата хушма укça та выляса илме пулать иккен. Акă, майăн 23-мĕшĕнче перекет банкĕн районти уйрăмĕнче ĕç укçине çак банкран илекен вкладчиксем хушшинче лотерея вылявĕ иртернĕ. Вĕсенчен 75-шĕ телейлисен шутне кĕнĕ, 200 тенкĕрен пуçласа 1000 тенкĕллĕ вылявсен хуçисем пулса тăнă. Тираж комиссийĕн пуçлăхĕ - Х.М. Тимофеева.

Аяларах выляв лотерейин тиражне пичетлетпĕр:

№№	Сумма	Филиал	Счет номерĕ
1	200	0007	42307810575140400028
2	200	0002	42307810775140200044
3	200	0010	42307810975140501792
4	200	0000	42307810775140000888
5	200	0000	42307810975140001166
6	200	0010	42307810175140501835
7	200	0002	42307810875140200326
8	200	0000	42307810575140008093
9	200	0002	42307810075140200485
10	200	0010	42307810375140501622
11	200	0012	42307810675140700071
12	200	0010	42307810275140501269
13	200	0002	42307810575140200202
14	200	0002	42307810475140200276
15	200	0002	42307810875140200449
16	200	0006	42307810675140300497
17	200	0010	42307810175140500496
18	200	0020	42307810475141100016
19	200	0010	42307810275140501858
20	200	0006	42307810275140300457
21	300	0010	42307810175140501592
22	300	0000	42307810575140003784
23	300	0000	42307810575140000570
24	300	0000	42307810575140000787
25	300	0000	42307810175140004633
26	300	0000	42307810775140007797
27	300	0002	42307810575140200150
28	300	0000	42307810675140002999
29	300	0002	42307810475140200056
30	300	0010	42307810875140500330
31	300	0010	42307810875140501821
32	300	0000	42307810875140000526
33	300	0000	42307810475140000861
34	300	0010	42307810475140500604
35	300	0000	42307810875140000953
36	300	0002	42307810975140200394
37	300	0010	42307810675140500284
38	300	0000	42307810775140000590
39	300	0000	42307810275140001073
40	300	0002	42307810575140200341
41	500	0010	42307810775140501141
42	500	0002	42307810875140200339
43	500	0000	42307810175140002334
44	500	0002	42307810275140200214
45	500	0010	42307810775140500993
46	500	0000	42307810475140001019
47	500	0010	42307810875140500385
48	500	0006	42307810475140300244
49	500	0002	42307810675140200351
50	500	0019	42307810575141000074
51	500	0007	42307810475140400063
52	500	0000	42307810175140006903
53	500	0002	42307810775140200109
54	500	0010	42307810975140500722
55	500	0006	42307810575140300458
56	500	0010	42307810875140500398
57	500	0000	42307810075140007659
58	500	0000	42307810875140003934
59	500	0000	42307810075140003763
60	500	0010	42307810575140500821
61	500	0002	42307810175140200220
62	500	0000	42307810175140004264
63	500	0010	42307810475140500581
64	500	0000	42307810475140001271
65	500	0002	42307810775140200837
66	500	0000	42307810675140004214
67	500	0000	42307810675140004081
68	500	0000	42307810475140004252
69	500	0010	42307810975140500230
70	500	0000	42307810575140001032
71	1000	0000	42307810075140004911
72	1000	0010	42307810975140501048
73	1000	0010	42307810375140501224
74	1000	0000	42307810675140007664
75	1000	0010	42307810375140500267

Выляв тиражĕпе перекет банкĕн филиалĕсенче паллашма пулать. Выляса илнĕ суммăна клиентсен счечĕ çине куçарнă.

ПЕРЕКЕТ БАНКĔН МУРКАШРИ УЙРĂМĔ.

Йыхрав

Ял хуçалăх предприятийĕсем, организацисемпе учрежденисем хушшинче футболла выляссипе 2006 çулхи район чемпионатне ирттермелли положени

Чемпионат Спартакиада шучĕпе иртет.

Ăмăртусем июнĕн 14-мĕшĕнче 19 сехетре пуçланаççĕ. Жеребьевка июнĕн 9-мĕшĕнче 10 сехетре райадминистрацин вĕрентӳ пайĕнче 334 пӳлĕмре пулать.

Ăмăртусене ял хуçалăх предприятийĕсен, организацисемпе учрежденисен командисем хутшăнаççĕ. 3 çын таран улăштарма юрать. Командăра 16 вылякан, 1 представитель пулмалла. Ăмăртусем 2006 çулхи республика футбол чемпионачĕн регламенчĕпе килĕшӳллĕн футбол вăййин правилисемпе иртеççĕ. Ăмăртусене районта прописăпа тăракансене, районтан тухнисене çеç хутшăнтараççĕ. Ют выляканcем пулсан командăна 3 : 0 шутпа выляса янă тесе йышăнаççĕ.

Çĕнтерӳçĕсене ытларах очко пухни тăрăх палăртаççĕ.

Çĕнтерӳçĕ диплома, куçса çӳрекен кубока тата парне шучĕпе такана тивĕçет. 2, 3 вырăна тухнисене дипломсем параççĕ. Уйрăмах лайăх выляканcем “лайăх тапăнса вылякан”, “лайăх хӳтĕленсе вылякан”, “лайăх вратарь” ятсене тивĕçеççĕ.

Пĕлтерӳсем. Объявления

ОАО «Моргаушский молочный завод» приглашает на постоянную работу электрогазосварщика, слесарей-ремонтников, водителей автомобилей, машиниста аммиачных холодильных установок и уборщицу производственных и служебных помещений.

За справками обращаться к руководителю предприятия или в отдел кадров по телефонам 2-16-41 и 2-16-33.

Продается речной песок, гравмасса, асфальт, с доставкой. Тел.: 2-13-05, 8-960-300-62-92, 8-906-386-77-37.

Уведомление пайщиков Б-Сундырского райпо Чувашпотребсоюза о вступительном и паевом взносах

Б-Сундырское райпо (429544, Чувашская Республика, с. Б-Сундырь, ул.Ленина, 32) сообщает о том, что в соответствии с Законом РФ от 19.06.19921 г. № 3085-1 “О потребительской кооперации (потребительских обществах, их союзах) в Российской Федерации” и Уставом Б-Сундырского райпо 20 января 2006 года было проведено общее собрание уполномоченных Б-Сундырского райпо. Вопрос № 5 повестки общего собрания уполномоченных был посвящен вопросу о вступительном и паевом взносах.

Общее собрание уполномоченных Большесундырского районного потребительского общества постановляет:

1. Установить с 20 января 2006 года для всех лиц, вступающих в пайщики райпо, вступительный взнос в размере 50 рублей, паевой взнос - 500 рублей.

Для всех пайщиков Б-Сундырского райпо, состоящих в списке пайщиков райпо по состоянию на 20 января 2006 года, установить паевой взнос в сумме 200 (двести) рублей.

2. Обязать всех пайщиков райпо до 1 июля 2006 года внести дополнительный паевой взнос в размере утвержденного в п.1. постановления.

В случае невыполнения решения общего собрания уполномоченных, пайщики, имеющие задолженность по паевому взносу и не желающие доплатить паевой взнос до вновь установленного размера, исключаются из членов пайщиков Б-Сундырского райпо.

Августра пăруламалли ĕне сутатпăр. 5 пăрулană, хĕрлĕ тĕслĕ. Тел.: 60-3-41 (каçхине 20-00 сех.). 2-2.

Администрация Моргаушского района выражает соболезнование родным и близким по поводу кончины

ГРИГОРЬЕВА
Василия Ивановича,

бывшего старшего контролера контрольно-ревизионного управления по Моргаушскому району, ветерана Великой Отечественной войны 1941-1945 г.г.

Спорт хыпарĕсем

МАУТЕНБАЙК. Майăн 28-мĕшĕнче Çĕнĕ Шупашкар хулинче Муркашри Олимп резервĕсен В. Егорова ячĕпе хисепленекен ачасемпе çамрăксен спорт шкулĕн команди маутенбайк енĕпе Чăваш Республикин кубокне çĕнсе илессишĕн ирттерекен ăмăртăвăн 1-мĕш тапхăрне хутшăннă.

Чăваш Республикин тава тивĕçлĕ тренерĕ И.В. Воробьев ертсе пыракан команда хăйне лайăх енчен кăтартнă. Кĕçĕн çулхи яшсем хушшинче Евгений Казамбаев пĕрремĕш вырăн çĕнсе илме пултарнă.

1992-1993 çулсенче çуралнă хĕрсем хушшинче Людмила Филиппова (1-мĕш вырăн), Кира Григорьева (2-мĕш вырăн), 1994-1995 çулсенче çуралнисем хушшинче Маргарита Порфирьева (1-мĕш вырăн), Елена Елизарова (2-мĕш вырăн), Ирина Волкова (3-мĕш вырăн) палăрнă.

М. СТОЛБОВА,
Муркашри Олимп резервĕсен В. Егорова ячĕпе хисепленекен ачасемпе çамрăксен спорт шкулĕн директорĕн вĕрентӳпе воспитани енĕпе ĕçлекен çумĕ.

ФУТБОЛ. Майăн 31-мĕшĕнче Муркаш стадионĕнче районти предприятисемпе организацисем тата учрежденисем хушшинче футболла выляса район кубокне çĕнсе илессишĕн финалти ăмăртусем иртнĕ. 6 командăран финала Муркашри «Никита» тата Ильич яч. хис. хуçалăх команди тухма пултарнă. Çивĕч кĕрешӳре «Никита» команда 5:0 шутпа çĕнтерме пултарнă, диплом, куçса çӳрекен кубок тата чĕрĕ парне - така выляса илнĕ.

ВОЛЕЙБОЛ. Июнĕн 3-мĕшĕнче районти предприятисемпе организацисем тата учрежденисем хушшинче районти Ака туй уявĕ ячĕпе волейболла выляссипе ăмăртусем иртнĕ. 5 команда ăмăртнă. Кусем «Лидер» ООО, «Моргаушрайбыт» ООО, «Оринино» хуçалăх, «Моргаушрайгаз» филиалĕн тата «Ударник» хуçалăх командисем. Финалта 1-мĕш вырăн çĕнсе илессишĕн «Оринино» хуçалăхпа «Моргаушрайбыт» предприяти командисем, 3-мĕш вырăншăн «Моргаушрайгаз» филиалĕпе «Ударник» хуçалăх командисем вăй виçĕç. Финал июнĕн 10-мĕшĕнче Лантăш вăрманĕн уçланкинче иртет. Çĕнтерӳçĕ куçса çӳрекен кубока тата чĕрĕ парнене - такана тивĕçет.

«СПОРТПА ТУСЛĂ ÇЕМЬЕ». Июнĕн 3-мĕшĕнче Шупашкар хулинче Чăваш Республикин Президенчĕн парнисене çĕнсе илессишĕн «Спортпа туслă çемье» фестиваль иртнĕ. Муркаш районĕшĕн Уйкас Апашри Рылинсен çемье команди ăмăртнă. Участниксем армспорт, дартс, урамри баскетбол енĕпе, вăрăмăшне сикессипе тата чупассипе вăй виçнĕ. 12 команда хушшинче Рылинсен команди 5-мĕш вырăн çĕнсе илнĕ.

Хамăр инф.

ГУП ЧР “Моргаушский издательский дом”
Моргаушская районная газета
"ÇĔНТЕРŸ ЯЛАВĔ"
УЧРЕДИТЕЛИ:
Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики.
Государственное унитарное предприятие Чувашской Республики “Моргаушский издательский дом”.
Директор-гл. редактор
А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чувашская Республика, село Моргауши, улица Мира, дом 9.
ТЕЛЕФОНЫ: директор-главный редактор - 2-11-36, заместитель главного редактора - 2-12-82, бухгалтерия - 2-11-35, отделы: общественно-политической жизни, социальной жизни - 2-12-82, сельского хозяйства - 2-11-38.
E-mail: morpress@cbx.ru
Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по Приволжскому федеральному округу. Свидетельство о регистрации СМИ ПИ № ФС 18-2329 от 15 августа 2005 года.

Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам.
Печать офсетная, объем 1,0 п. листа.
Тираж 3530.
Время подписания в печать в 17 час. 20 мин., подписано - в 17 час. 06.06.2006 г.
Заказ 1483
Дежурный по номеру ШАПОШНИКОВ В.Л.
ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822.

Номер набран и сверстан в ГУП “Моргаушский издательский дом”, отпечатан в типографии ГУП ”ИПК ”Чувашия”: 428019 г. Чебоксары, пр. И. Яковлева,13. Качество печати соответствует оттискам, предоставленным редакцией.